

Brüssel, 18. mai 2020
(OR. en)

7842/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0065(COD)

CODEC 361
ECOFIN 277
RELEX 315
NIS 9
COEST 77
MED 9
ELARG 34
PE 16

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS, mis käsitleb makromajandusliku finantsabi andmist laienemis- ja naabruspoliitika partneritele COVID-19 pandeemia kriisi kontekstis – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Brüssel, 13.–16. mai 2020)

I. SISSEJUHATUS

Alaliste esindajate komitee kinnitas 5. mail 2020, et kui Euroopa Parlament kiidab eespool nimetatud komisjoni ettepaneku heaks ilma muudatusettepanekuid tegemata, kiidab nõukogu Euroopa Parlamendi seisukoha heaks.

Pärast seda, kui täiskogu kiitis 13. mail 2020 heaks rahvusvahelise kaubanduse komisjoni (INTA) taotluse toimida vastavalt kodukorra artiklile 163 (kiireloomulisus), esitas Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete fraktsioon (GUE/NGL) kolm muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 1–3) ettepaneku muutmiseks.

II. HÄÄLETUS

Parlament võttis 15. mail 2020 vastu oma esimese lugemise seisukoha, võttes üle komisjoni ettepaneku. See seisukoht on esitatud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis.

Muudatusettepanekuid 1–3 parlament vastu ei võtnud.

Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik käesoleva märkuse lisas toodud Euroopa Parlamendi seisukoht heaks kiita, viies seega lõpule esimese lugemise mõlemas institutsioonis.

Seadusandlik akt võetakse seejärel vastu Euroopa Parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

Makromajandusliku finantsabi andmine laienemis- ja naabruspoliitika partneritele COVID-19 pandeemia kriisi kontekstis *I**

Euroopa Parlamendi 15. mai 2020. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis käsitleb makromajandusliku finantsabi andmist laienemis- ja naabruspoliitika partneritele COVID-19 pandeemia kriisi kontekstisotsus (COM(2020)0163 - C9-119/2020 - 2020/0065(COD))

Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2020)0163),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 212 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0119/2020),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 5. mai 2020. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 163,
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 15. mail 2020. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2020/..., mis käsitleb makromajandusliku finantsabi andmist laienemis- ja naabruspoliitika partneritele COVID-19 pandeemia kontekstis

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 212 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 15. mai 2020. aasta seisukoht .

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 pandeemia kahjustab oluliselt laienemisprotsessis osalevate ja Euroopa naabruses asuvate piirkondade majandus- ja finantsstabiilsust. Partnerite maksebilanss ja eelarveseisund on praegu väga nõrgad ja nõrgenevad kiiresti veelgi, samal ajal kui majandus on languses. Liidul on tõsine põhjus tegutseda kiiresti ja otsustavalt, et nende riikide majandust toetada. Käesolev otsus hõlmab seega kümmet partnerit: Albaania Vabariik, Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo², Montenegro, Põhja-Makedoonia Vabariik laienemiskiirkonnas, Gruusia, Moldova Vabariik ja Ukraina idanaabruses ning Jordaania Hašimiidi Kuningriik ja Tuneesia Vabariik lõunanaabruses (edaspidi „partnerid“).
- (2) Abi pakilisus on seotud partnerite kohese rahastamisvajadusega lisaks vahenditele, mida antakse muude liidu vahendite kaudu ning muude rahvusvaheliste finantseerimisasutuste, liidu liikmesriikide ja muude kahepoolsete rahastajate poolt. Seda on vaja, et anda partnerite ametiasutustele lühiajaline poliitiline manööverdamisruum meetmete võtmisel COVID-19 pandeemiast tingitud majanduslanguse pidurdamiseks.

² Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 (1999) ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

- (3) Kõigi partnerite ametiasutused ja Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) on juba kokku leppinud või lepivad eeldatavalt peagi kokku programmis, mida toetab IMFi krediidikokkulepe.
- (4) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks olema erandlik rahastamisvahend, millega antakse maksebilansi sidumata ja sihtotstarbeta toetust eesmärgiga rahuldada abisaaja kiireloomulist välisrahastamisvajadust koos IMFi mitteennetava krediidikokkuleppega, mille tingimuseks on majandusreformide kokkulepitud programm. COVID-19 pandeemia kontekstis peaks liidu makromajanduslik finantsabi olema kättesaadav ka neile partneritele, kes saavad IMFist hädaabi, kuna nende puhul ei ole vaja võtta eelnevaid meetmeid ega täita eeltingimusi, näiteks kiirfinantseerimisvahendi kaudu. Kõnealune abi peaks niisiis olema kestuselt lühem, piirduma kahe väljamaksega ja sellega peaks kaasnema poliitilise programmi rakendamine, mis hõlmab piiratud hulka reformimeetmeid.
- (5) Liidu rahaline toetus partneritele on kooskõlas liidu laienemis- ja naabruspoliitikaga.

- (6) Kuna tegu on partneritega, kes on kas ühinemis- või ühinemiseelses etapis või hõlmatud Euroopa naabruspoliitikaga, on nad liidu makromajandusliku finantsabi kõlbulikud.
- (7) Pidades silmas asjaolu, et partnerite järsult suurenev vajadus välisrahastuse järele on eeldatavalt tunduvalt suurem IMFi ja muude mitmepoolsete institutsioonide antavatest vahenditest, on partneritele antav liidu makromajanduslik finantsabi praeguses erandlikus olukorras asjakohane vastus partnerite taotlustele toetada nende majanduse stabiliseerimist. Liidu makromajanduslik finantsabi toetaks majanduse stabiliseerimist, täiendades IMFi krediidikokkuleppe alusel kättesaadavaks tehtud vahendeid.
- (8) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema jätkusuutliku välisrahastamise taastamise toetamine partnerriikides, mis läbi toetataks ka majanduse ja ühiskonna arengu hoogustumist.

- (9) Liidu makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel lähtutakse hinnangust iga partneri täiendava välisrahastusvajaduse kohta ning võetakse arvesse asjaomase partneri suutlikkust rahastada end omavahenditest, eelkõige tema käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest. Liidu makromajanduslik finantsabi peaks täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid. Makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse samuti arvesse vajadust tagada koormuse õiglane jagunemine liidu ja muude rahastajate vahel, muid liidu välisrahastamisvahendeid, mis on juba kasutusele võetud, ning liidu osalemisega saavutatavat lisaväärtust.
- (10) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi on õiguslikult ja sisuliselt kooskõlas välistegevuse eri valdkondade peamiste põhimõtete, eesmärkide ja meetmetega ning liidu muu asjakohase poliitikaga.
- (11) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama liidu välispoliitikat partnerite suhtes. Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid tegema makromajandusliku finantsabi andmise käigus tihedat koostööd, et kooskõlastada liidu välispoliitikat ja tagada selle järjepidevus.

- (12) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama partnerite pühendumist väärtustele, mis neil on liiduga ühised, sealhulgas demokraatia, õigusriik, hea valitsemistava, inimõiguste austamine, jätkusuutlik areng ja vaesuse vähendamine, samuti nende pühendumist avatud, õigusnorme järgiva ning õiglase kaubanduse põhimõtetele.
- (13) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et partnerid järgivad tulemuslikke demokraatlikke mehhanisme (sealhulgas parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagavad inimõiguste austamise. Lisaks tuleks liidu makromajandusliku finantsabi erieesmärkide abil suurendada partnerite rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust, läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustusi ning soodustada jätkusuutliku majanduskasvu saavutamisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud struktuurireforme. Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii eeltingimuste täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.
- (14) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seotud liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaksid partnerid võtma asjakohaseid meetmeid kõnealuse abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrole, Euroopa Kontrollikoda auditeid ja et Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust.

- (15) Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmisega ei piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu kui eelarvepädevate institutsioonide volitusi.
- (16) Makromajandusliku finantsabi jaoks vajalike eraldiste suurus peaks olema kooskõlas mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud eelarveassigneeringutega.
- (17) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid abiga seotud asjaajamise käigust korrapäraselt teavitama ja edastama neile asjakohased dokumendid.
- (18) Selleks et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011³.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (19) Liidu makromajandusliku finantsabi suhtes tuleks kohaldada majanduspoliitilisi tingimusi, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada partneri ametiasutustega kõnealuste tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Nimetatud määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust, kui nimetatud määruses ei ole sätestatud teisiti. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla märkimisväärne mõju, on kõnealust lävendit ületavate tehingute puhul asjakohane kasutada määruses (EL) nr 182/2011 sätestatud kontrollimenetlust. Võttes arvesse liidu makromajandusliku finantsabi summat igale partnerile, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise suhtes Montenegroga kohaldada nõuandemenetlust, samas kui vastastikuse mõistmise memorandumite vastuvõtmise suhtes teiste käesoleva otsusega hõlmatud partneritega tuleks kohaldada kontrollimenetlust, samuti nagu ka kõnealuse abi vähendamise, peatamise või lõpetamise suhtes.
- (20) Kuna käesoleva otsuse eesmärki, nimelt toetada nende partnerite majandust, kelle maksebilanss ja eelarveseisund on hetkel COVID-19 pandeemia tõttu nõrk ja nõrgeneb kiiresti veelgi, tuues kaasa majanduslanguse, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda väljapakutud meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (21) Pidades silmas COVID-19 pandeemiast ning sellega seotud majanduslikest järelmitest põhjustatud erandlikest asjaoludest tulenevat kiireloomulisust, peeti asjakohaseks teha erand ELi lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 osutatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.

- (22) Käesolev otsus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit teeb Albaania Vabariigile, Bosniale ja Hertsegoviinale, Gruusiale, Jordaania Hašimiidi Kuningriigile, Kosovole, Moldova Vabariigile, Montenegrole, Põhja-Makedoonia Vabariigile, Tuneesia Vabariigile ja Ukrainale (edaspidi „partnerid“) kättesaadavaks maksimaalselt 3 miljardit eurot makromajanduslikku finantsabi (edaspidi „liidu makromajanduslik finantsabi“), et toetada partnerite majanduse stabiliseerimist ja põhjalikku reformikava. Abi aitab katta partnerite kiireloomulisi maksebilansiga seotud vajadusi, mis on kindlaks määratud IMFi toetatavas programmis, ja see tehakse kättesaadavaks järgmiselt:
 - a) 180 miljonit eurot Albaania Vabariigile;
 - b) 250 miljonit eurot Bosniale ja Hertsegoviinale;
 - c) 150 miljonit eurot Gruusiale;
 - d) 200 miljonit eurot Jordaania Hašimiidi Kuningriigile;

- e) 100 miljonit eurot Kosovole;
 - f) 100 miljonit eurot Moldova Vabariigile;
 - g) 60 miljonit eurot Montenegrole;
 - h) 160 miljonit eurot Põhja-Makedoonia Vabariigile;
 - i) 600 miljonit eurot Tuneesia Vabariigile;
 - j) 1,2 miljardit eurot Ukrainale.
2. Kogu liidu makromajanduslik finantsabi antakse igale partnerile laenudena. Komisjoni volitatakse liidu nimel laenama vajalikud rahalised vahendid kapitaliturgudelt või finantseerimisasutustelt ja laenama need edasi partnerile. Laenude maksimaalne tähtaeg on keskmiselt 15 aastat.
3. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmist korraldab komisjon kooskõlas IMFi ja partneri vahel sõlmitud lepingute või kokkulepetega. Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu liidu makromajandusliku finantsabiga, sealhulgas abi väljamaksetega, seotud arengutest ning esitab nendele institutsioonidele õigeaegselt asjakohased dokumendid.

4. Liidu makromajanduslik finantsabi tehakse kättesaadavaks 12 kuu jooksul alates artikli 3 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumisele järgnevast päevast.
5. Kui partneri rahastamisvajadus väheneb liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksete perioodil algsete prognoosidega võrreldes olulisel määral, vähendab komisjon antava abi summat või peatab või tühistab abi andmise, toimides artikli 7 lõike 2 kohaselt.

Artikkel 2

1. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et partner järgib tulemuslikke demokraatlikke mehhanisme (sealhulgas parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise.
2. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad lõikes 1 sätestatud eeltingimuse täitmist kogu liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul.
3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL⁴.

⁴ Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

Artikkel 3

1. Komisjon lepib vastavalt artikli 7 lõikele 2 iga partneri ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevates selgelt kindlaks määratud majanduspoliitilistes ja finantstingimustes, milles on olulisel kohal struktuurireformid ja riigi rahanduse usaldusväärsus. Need majanduspoliitilised ja finantstingimused sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis, mis sisaldab kõnealuste tingimuste täitmise ajakava. Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitilised ja finantstingimused peavad olema kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud lepingute või kokkulepetega, sealhulgas partnerriigis IMFi toetusel rakendatavate makromajandusliku kohandamise ja struktuurireformi programmidega.
2. Lõikes 1 osutatud tingimuste eesmärk on eelkõige suurendada partnerite rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustust, sealhulgas liidu makromajandusliku finantsabi kasutamise puhul. Poliitikameetmete kavandamisel võetakse kohaselt arvesse ka turgude vastastikusel avamisel tehtavaid edusamme, normipõhise ja õiglase kaubanduse arengut ning muid liidu välispoliitika prioriteete. Komisjon jälgib korrapäraselt kõnealuste eesmärkide saavutamise edenemist.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse laenulepingus, mille sõlmivad komisjon ja iga partneri ametiasutused eraldi (edaspidi „laenuleping“).
4. Komisjon kontrollib korrapäraselt, et artikli 4 lõikes 3 osutatud tingimused oleksid jätkuvalt täidetud, sealhulgas seda, kas partneri majanduspoliitika vastab liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidele. Seejuures koordineerib komisjon oma tegevust põhjalikult IMFi ja Maailmapangaga ning vajaduse korral ka Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

Artikkel 4

1. Kui lõikes 3 osutatud tingimused on täidetud, teeb komisjon liidu makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks laenu kahe osamaksena. Iga osamakse suurus määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Liidu makromajandusliku finantsabi summad eraldatakse vajaduse korral vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 480/2009⁵.
3. Komisjon teeb osamaksete väljamaksmise otsuse, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) artiklis 2 sätestatud eeltingimus;
 - b) IMFi mitteennetava krediidikokkuleppe jätkuv ja rahuldav rakendamine;
 - c) vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste ja finantstingimuste rahuldav rakendamine.

Teine osamakse makstakse üldjuhul välja mitte varem kui kolme kuu möödumisel esimese osamakse väljamaksmisest.

4. Kui lõike 3 esimeses lõigus osutatud tingimused ei ole täidetud, peatab komisjon liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed ajutiselt või lõpetab need. Sel juhul teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu peatamise või lõpetamise põhjustest.

⁵ Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 välistegevuse tagatisfondi asutamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 10).

5. Liidu makromajanduslik finantsabi makstakse välja partneri keskpangale. Kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud tingimustega ja eeldusel, et täiendava rahastamise vajadus leiab kinnitust, võib liidu rahalised vahendid üle kanda rahandusministeeriumile kui lõplikule abisaajale.

Artikkel 5

1. Liidu makromajandusliku finantsabiga seotud laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse eurodes sama väärtuspäeva kursiga ning nendega seoses ei tohi muutuda liidu laenutähtjad ning nendest ei tohi tuleneda liidule valuuta- või intressimäärariski ega muid kommertsriske.
2. Kui see on võimalik ning kui partner seda taotleb, võib komisjon võtta vajalikke meetmeid, et tagada laenulepingu tingimustesse ennetähtaegse tagasimaksmise klausli lisamine ning vastava klausli lisamine ka laenuvõtmistehingute tingimustesse.

3. Kui laenu intressimäära parandamine on võimalik ja kui partner seda taotleb, võib komisjon otsustada esialgsed laenud täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused restruktureerida. Refinantseerimine või restruktureerimine toimub kooskõlas lõigetega 1 ja 4 ning see ei tohi kaasa tuua asjaomase laenu tähtaja pikenemist ega refinantseerimise või restruktureerimise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.
4. Partner kannab kõik kulud, mida liit on kandnud seoses laenu võtmise ja andmise tehingutega käesoleva otsuse alusel.
5. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute käigust.

Artikkel 6

1. Liidu makromajanduslikku finantsabi rakendatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 2018/1046⁶.
2. Liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel kasutatakse eelarve otsest täitmist.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

3. Laenuleping sisaldab sätteid, millega:

- a) tagatakse, et partner kontrollib korrapäraselt liidu üldeelarvest eraldatud vahendite nõuetekohast kasutamist, võtab asjakohaseid meetmeid rikkumiste ja pettuse ärahoidmiseks ning vajaduse korral ka õiguslikke meetmeid, et nõuda tagasi kõik käesoleva otsuse alusel antud rahalised vahendid, mis on ebaseaduslikult omastatud;
- b) tagatakse liidu finantshuvide kaitse, eelkõige nähes ette erimeetmed liidu makromajanduslikku finantsabi mõjutava pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja nende vastu võitlemiseks kooskõlas nõukogu määrustega (EÜ, Euratom) nr 2988/95⁷ ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁸, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013⁹ ning nende liikmesriikide puhul, kes osalevad tõhustatud koostöös seoses Euroopa Prokuratuuriga, kooskõlas nõukogu määrusega (EL) 2017/1939¹⁰. Sel eesmärgil antakse Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) sõnaselge õigus korraldada juurdlusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, sealhulgas digitaalne ekspertiis ja intervjuud;

⁷ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁸ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

¹⁰ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

- c) antakse komisjonile või tema esindajatele sõnaselge õigus teha kontrolle, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi;
- d) antakse komisjonile ja Euroopa Kontrollikoja sõnaselgelt volitused liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodil ja selle järel auditite tegemiseks, sealhulgas dokumentide auditite ja kohapealsete auditite, nagu tegevusanalüüsi tegemiseks;
- e) tagatakse, et liit võib nõuda laenu ennetähtaegset tasumist, kui on kindlaks tehtud, et partner on liidu makromajandusliku finantsabi haldamisel olnud seotud pettuse või korruptsioonijuhtumiga või mõne muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve, ning
- f) tagatakse, et partner kannab kõik kulud, mis liit on kandnud seoses käesoleva otsuse kohaste laenuvõtmise ja -andmise tehingutega.

4. Komisjon korraldab enne liidu makromajandusliku finantsabi rakendamist tegevusanalüüsi, et kontrollida partneri finantskorra, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust, kui need on abi andmise seisukohast olulised.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse Montenegrole antava liidu makromajandusliku finantsabi suhtes määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4, samas kui teistele käesoleva otsusega hõlmatud partneritele antava liidu makromajandusliku finantsabi suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 8

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelmisel aastal, sealhulgas selle rakendamise hinnangu. Aruandes:
 - a) analüüsitakse liidu makromajandusliku finantsabi rakendamise edenemist;
 - b) hinnatakse partnerite majanduse olukorda ja väljavaateid ning artikli 3 lõikes 1 osutatud poliitikameetmete rakendamisel tehtud edusamme;

- c) tuuakse välja seos vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste tingimuste, partnerite jooksvate majandus- ja eelarvetulemuste ning liidu makromajandusliku finantsabi väljamakseid käsitlevate komisjoni otsuste vahel.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast artikli 1 lõikes 4 osutatud abiperioodi lõppu järeelhindamise aruande, milles hinnatakse liidu makromajandusliku finantsabi tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on liidu makromajanduslik finantsabi aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 9

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja
